

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací materiál vytvořený v projektu OP VK

Název školy:	Gymnázium, Zábřeh, náměstí Osvobození 20
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0211
Název projektu:	Zlepšení podmínek pro výuku na gymnáziu
Číslo a název klíčové aktivity:	III/2 - Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Anotace

Název tematické oblasti:	Dějiny pozdního středověku a novověku do roku 1848
Název učebního materiálu:	Počátky novověku
Číslo učebního materiálu:	VY_32_INOVACE_D0209
Vyučovací předmět:	Dějepis
Ročník:	2. ročník čtyřletého (6. ročník osmiletého) gymnázia
Autor:	Mgr. Milan Kratochvíl
Datum vytvoření:	30. 3. 2013
Datum ověření ve výuce:	5. 4. 2013
Druh učebního materiálu:	pracovní list
Očekávaný výstup:	Definuje vývoj v jednotlivých evropských zemích na počátku novověku, stanoví rozdílné trendy a tempo vývoje v Evropě.
Metodické poznámky:	Materiál lze použít při individuální i skupinové práci, po jednotlivých úkolech i vcelku. Zadání po probrání učiva, časová náročnost 30 - 45 minut (v závislosti na individuální či skupinové práci, dispozici třídy atd.).

Počátky novověku - pracovní list

1. Vysvětli pojmy:

MANUFAKTURA _____

TUDOROVCI _____

INKVIZICE _____

OHRAZOVÁNÍ _____

HUGENOTI _____

2. Počátky bojů v nizozemské revoluci je spojen s obrazoborectvím (vysvětli).....

Do Nizozemí je povolán vévoda z Alby, který zde zavádí tzv., jejíž obětí se např. stávají i představitelé provincií (jméno).....

Po potlačení této etapy revoluce španělskými vojáky vypuklo k celonárodnímu povstání, dochází k partyzánskému boji, kterého se na pevnině účastní tzv., na moři kteří jsou podporováni (odkud?)

Nizozemská revoluce vrcholí roku, kdy vzniká nový stát zvaný V jeho čele stojí vůdce revoluce

3. Napiš časové údaje následujících událostí a vysvětli je:

BARTOLOMĚJSKÁ NOC

EDIKT NANTSKÝ

4. Roku dochází ke střetu (stát) Armady s v jehož čele stál také Vysvětli, jak tento střet dopadl a proč je významný.

5. Charakterizuj následující historické postavy:

MARIE STUARTOVNA _____

JINDŘICH VIII. _____

JINDŘICH IV. _____

FILIP II. _____

6. Ivan IV. je nazýván též přídomek Jako první ruský panovník obdržel titul Snažil se prosadit panovnický absolutismus, v Rusku zvaný, k čemuž využíval zcela nový správní systém zvaný, která měla většinu půdy v zemi dostat z kontroly bojarské šlechty do rukou panovníka.

7. Jednou z nejznámějších postav tohoto období je anglická královna, která vládla v letech..... Jejím otcem byl, pocházela tedy z rodu

8. Nejvýznamnějším evropským státem 16. století byl (a,o)....., jehož bohatství pocházelo především z V době své největší slávy tato velmoc obnášela území

Počátky novověku - pracovní list (ŘEŠENÍ)

1. Vysvětli pojmy:

MANUFAKTURA – velká dílna s rozdělením práce mezi jednotlivé pracovníky

TUDOROVCI – anglická královská dynastie v 15. – 17. století

INKVIZICE – instituce (církevní, panovnická) bojující s kacířstvím

OHRAZOVÁNÍ – vyhánění rolníků v Anglii a Skotsku z pozemků, přechod k chovu ovce

2. Počátky bojů v nizozemské revoluci je spojen s obrazoborectvím (vysvětli) **ničení (v tomto případě)**

katolických kostelů, obrazů a symbolů. Do Nizozemí je povolán vévoda z Alby, který zde zavádí tzv.

hrůzovládu, jejíž obětí se např. stávají i představitelé provincií (jméno) **Egmont, Hoorn**

Po potlačení této etapy revoluce španělskými vojáky vypuklo k celonárodnímu povstání, dochází

k partyzánskému boji, kterého se na pevnině účastní tzv. **lesní gézové (žebráci)**, na moři **mořští gézové**, kteří jsou podporováni (odkud?) **z Anglie.**

Nizozemská revoluce vrcholí roku 1581, kdy vzniká nový stát zvaný **Spojené nizozemské provincie (Utrechtská unie)**. V jeho čele stojí vůdce revoluce **Vilém I. Oranžský.**

3. Napiš časové údaje následujících událostí a vysvětli je:

BARTOLOMĚJSKÁ NOC - 23.-24.8.1572, povraždění hugenotských špiček při svatbě Jindřicha Navarrského v Paříži

EDIKT NANTSKÝ – 1598, zrovnoprávnění hugenotů s katolíky (Jindřichem IV.)

4. Roku 1588 dochází ke střetu (stát) **španělské Armady** s **anglickým a nizozemským loďstvem**, v jehož čele stál také **Francis Drake.**

Vysvětli, jak tento střet dopadl a proč je významný.

Porážka Armady, počátek anglické převahy na moři a mocenského ústupu Španělska

5. Charakterizuj následující historické postavy:

MARIE STUARTOVNA - skotská královna, vyhnána, pobyt v Londýně, popravena Alžbětou

JINDŘICH VIII. – anglický král, potlačení katolíků i reformace, vznik anglikánské církve

JINDŘICH IV. – Navarrský, francouzský král, vůdce hugenotů, později katolík, překonání nábož. válek ve Francii

FILIP II. – španělský panovník, horlivý katolík, úspěšné boje s Turky, naopak porážka v Nizozemsku a s Anglií

6. Ivan IV. je nazýván též přídomek **Hrozný**. Jako první ruský panovník obdržel titul **car.**

Snažil se prosadit panovnický absolutismus, v Rusku zvaný **samoděržaví**, k čemuž využíval zcela nový správní systém zvaný **opričtina**, která měla většinu půdy v zemi dostat z kontroly bojarské šlechty do rukou panovníka.

7. Jednou z nejznámějších postav tohoto období je anglická královna **Alžběta**, která vládla v letech **1533 - 1603.** Jejím otcem byl **Jindřich VIII.**, pocházela tedy z rodu **Tudorců.**

8. Nejvýznamnějším evropským státem 16. století byl (a,o) **Španělsko**, jehož bohatství pocházelo především z **kolonií**. V době své největší slávy tato velmoc obnášela území **Španělska, Nizozemska, částí Itálie a koloniálního panství (j. a stř. Amerika, Asie – Filipíny atd.)**

Zdroj: archiv autora